

FÖRSLAG TILL SVENSKA BASKETBOLLFÖRBUNDETS RIKTLINJER GÄLLANDE UTLANDS- ÖVERGÅNGAR FÖR SPELARE UNDER 18 ÅR

Inledning.....	1
Vem har tagit fram detta?.....	1
Internationellt regelverk och ersättning	2
Föreningens riktlinjer	3
Svenska Basketbollförbundets rekommendationer.....	3
Till föreningarna	3
Till föräldrarna	4
Länkar till FIBA:s regelverk	5

Inledning

Våra svenska ungdomslandslag och många klubbtag har presterat mycket bra under senare år. Flera svenska ungdomsspelare har utmärkt sig i internationella turneringar. Intresset för våra svenska ungdomsspelare ökar i Europa. Framgångarna har kommit i flera olika åldersklasser och för både flickor och pojkar. När en ung spelare når framgångar är det förstas främst hennes eller hans talang och träning som ger resultat. Men framgångarna kommer inte gratis. Spelaren själv har satsat massor av talang och träning, spelarens förening/föreningar har stått för tränare, lag, hall, genomtänkt filosofi och tusentals timmar av oavlönat ideellt arbete. Basketgymnasier, regionsatsningar, ungdomslandslag är andra exempel på svensk baskets samlade satsningar.

Föreningens arbete är nästan helt avgörande för spelarens utveckling. För att skapa, bibehålla och utveckla denna utvecklingstrappa krävs många duktiga spelare, ledare, styrelsemedlemmar, funktionärer och domare. Det kostar en hel del - men det är värt det.

Vem har tagit fram detta?

Svenska Basketbollförbundet (SBBF) är huvudman för all basketverksamhet som bedrivs i föreningar i Sverige. Som sådan är man också den som kommunicerar med FIBA (Federation International de basketball). SBBF:s styrelse har beslutat om detta dokument med riktlinjer som vi hoppas ska vara till hjälp för spelare, föräldrar och föreningar.

Internationellt regelverk och ersättning

I det internationella regelverket för spelarövergångar har den svenska klubben och Svenska Basketbollförbundet (SBBF) en viktig roll när det gäller svenska ungdomsspelare. Samma sak gäller utländska klubbar för utländska ungdomsspelare. Därför är det väldigt viktigt att den svenska klubben och SBBF involveras tidigt. Den svenska klubben har rätt till ersättning och skälet till detta är att det som beskrivs ovan har kostat, och det ska enligt reglerna kompenseras. Den svenska klubben/klubbarna har därför rätt till ersättning för kostnader som man haft för att utveckla spelaren, t.ex. löner, kost och logi, läkarkostnader och administrativa kostnader.

När en utländsk klubb vill värva en svensk ungdomsspelare uppstår flera frågor. För spelaren, spelarens familj och spelarens svenska klubb är en internationell övergång en stor och komplicerad historia, något som kanske inträffar en gång i livet. Den utländska klubben och agenten ser dock övergången som en i mängden. En internationell övergång berör spelaren, spelarens föräldrar (om spelaren är omyndig), den utländska klubben, den svenska klubben och ibland en agent.

Att en svensk spelare blir så bra att en utländsk klubb är intresserad är naturligtvis otroligt roligt. Svensk basket och den svenska klubben bör vara stolta över att ha medverkat till denna framgång. Även om detta på intet sätt är ett slutmål för spelaren, är det ändå smickrande och ett väldigt gott betyg. Vi som basketland och varje klubb är stolta över att våra spelare är attraktiva för klubbar i andra länder.

Så här kan det gå till:

1. En scout eller agent tar kontakt med spelaren.
2. Utländska klubben tar kontakt med spelarens föräldrar.
3. Utländska klubben eller agenten kontaktar spelarens nuvarande förening.
4. Spelare och föräldrar blir nedbjudna till den utländska klubben.
5. Klubben eller agenten gör ett kontraktförslag till spelaren.
6. Klubben eller agenten förhandlar med nuvarande föreningen om ersättning enligt FIBA:s regler för internationella övergångar.
7. Klubbarna kommer överens och meddelar FIBA.
8. Spelaren får letter of clearance och får spela för sin nya klubb.

När en klubb värvar i utlandet innebär det att de har en stor och professionell organisation. Tänk er själva hur det skulle se ut om en svensk basketklubb åkte på europeiska turneringar, scoutade spelare och betalade agenter. Bjöd hit spelare och föräldrar från andra europeiska och kanske utomeuropeiska länder på studiebesök; erbjöd logi, skolgång och fickpengar. Vi talar om flera miljoner kronor per år för att hitta och utveckla talanger. Något som trots allt är mycket billigare för dem än att köpa färdiga spelare.

Vi har alltså ofta att göra med en professionell organisation som syftar till att skapa bra spelare till A-laget alternativt att sälja dem vidare för att tjäna pengar eller åtminstone få tillbaka den investering de har gjort. Detta är inget konstigt. Att den utländska klubben har ett professionellt intresse av att spelaren blir så bra som möjligt är snarare en garanti för att de kommer att ta hand om spelaren bra. Men kom ihåg att det inte finns några personliga band eller altruistiska skäl som att "vi känner för denna spelare, vi vill hjälpa honom". Om en klubb eller agent hävdar detta är det läge att vara aktsam. Hellre då en klubb och en agent som talar klarspråk och förklarar att detta är en affärsmöjlighet för dem och att ju mer de ser till spelarens behov, desto bättre för dem.

Föreningens riktlinjer

Svenska basketföreningar behöver tänka igenom frågorna kring internationella övergångar innan det blir aktuellt och ha riktlinjer för hur man hanterar frågan. Basketföreningen bedriver inte verksamhet för att tjäna pengar på spelarförsäljning. Svenska basketföreningar älskar basket och består av spelare, föräldrar och ledare som tycker idrotten ger väldigt mycket i sig. Men om en spelare och hans eller hennes familj väljer att söka alternativ utomlands hamnar klubben i den professionella basketvärlden och lämnar den ideella folkrörelsen. När agenter, scouter och proffsklubbar är inblandade agerar klubben utifrån ett kommersiellt tänk. När spelaren vill flytta utomlands följer föreningen det internationella basketbollförbundet FIBA:s regler för internationella övergångar.

Svenska Basketbollförbundets rekommendationer

Till föreningarna

SBBF rekommenderar därför svenska basketföreningar att i samband med internationella övergångar ta upp följande saker med den utländska klubben:

1. **Ni bör alltid kräva ekonomisk ersättning.** Skälet är att den ersättning klubben är berättigad till enligt FIBA:s regler ska tillfalla den verksamhet som har gjort det möjligt för spelaren att bli så bra han eller hon är. Ersättningen kan variera beroende på spelare, utländsk klubb och hur avtalet ser ut. Men det handlar inte sällan om tiotusentals euro. *En klubb värvar inte spelare som de inte är beredda att betala för.* Alla kostnader klubben haft, t.ex. löner och andra ersättningar, kost och logi, läkare och administrativa kostnader skall beaktas. Spelarens (potentiella) marknadsvärde skall beaktas. Kom ihåg att endast ett fåtal spelare i varje kull blir aktuella för internationella övergångar. Det är jättesvårt att ange en helt rättvisande summa, men det bör gå att göra en bra uppskattning av kostnaderna. SBBF kan hjälpa er med råd.
2. SBBF rekommenderar att den svenska klubben bör kräva att spelaren när som helst kan återvända till klubben utan att någon övergångssumma blir aktuell, även om det är mycket svårt att få igenom ett sådant krav. På så sätt kan spelaren spela basket i klubben om han eller hon flyttar hem p.g.a. att någonting inte fungerat. Även om ett sådant krav inte går igenom, kan det leda till bra skrivningar om den utländska klubbens sociala ansvar. Det är nyttigt för den utländska klubben att behöva diskutera och tänka på dessa saker innan kontraktet är klart!

3. Den svenska klubben bör kräva att en eventuell tvist om kontraktet ska skötas av FIBA:s domstol i Schweiz. Fråga gärna SBBF var man hittar denna standardklausul att lägga till kontraktet.
4. Spelarens personliga kontrakt gäller mellan den utländska klubben och spelaren. Vi vill dock påminna om vikten av att kontraktet tar upp att klubben ska ta ett socialt ansvar och se till att spelaren mår bra och att om så inte är fallet kan man inte hindra spelaren från att återvända hem.
5. Enligt FIBA:s regler om övergångar för spelare under 18 år måste den utländska klubben tillåta att spelaren deltar i de svenska ungdomslandslagen. Det bör dock även finnas med i spelarens kontrakt med den utländska klubben.
6. Den svenska klubben bör i avtalsförhandlingarna argumentera för att den utländska klubben ska ta ett starkt socialt ansvar och ett ansvar för spelarens utbildning inklusive språkstudier. Det finns skräckexempel både inom basketsporten och andra sporter, där unga spelare farit väldigt illa av en utlandsvistelse. Om den utländska klubben inte vill ta ett socialt ansvar är det en varningssignal!
7. Ta gärna hjälp av SBBF, som besitter kunskap och erfarenhet och som också har kontakterna med det internationella förbundet, FIBA. Det är via SBBF många eventuella juridiska tvister kommer att skötas. För en svensk klubb kan en internationell övergång vara en helt unik händelse, medan det hos SBBF kommer att utvecklas en allt större erfarenhet.
8. Kom ihåg att FIBA kräver övergångssummor när det gäller spelare under 18 år. Kom också ihåg att långa avtal med unga spelare ofta är en förutsättning för att aktualisera ersättning vid internationella övergångar.

Till föräldrarna

1. Se till att ha ett bra samarbete med den svenska föreningen. Kontakta den svenska föreningen så tidigt som möjligt om ni funderar på en utländsk klubb eller att skaffa en agent. Föreningen har rättigheter vid spelarövergångar. Förutom att förhandla kan den svenska föreningen hjälpa till genom de kontakter man har för att se om agent och utländsk klubb har ett gott "rykte". Föräldrarna och den svenska föreningen har gemensamt den unga spelarens bästa för ögonen. Att den svenska föreningen/föreningarna får betalt är inte konstigt utan helt normalt i internationella övergångar.
2. Var noga med din dotters eller sons möjlighet till utbildning också som internationell spelare. Även om karriären som basketspelare blir lång och framgångsrik, väntar ett liv efteråt. En bra utbildning är viktig och en försäkring, och det är vanligt att utbildning ingår i avtalen när det gäller ungdomsspelare.

3. Kom ihåg att det finns bra utvecklingsmöjligheter också i Sverige. De flesta svenskar som klarat sig bra utomlands har flyttat ut efter gymnasiet eller efter något års ligaspel.

Länkar till FIBA:s regelverk

[FIBA Europe Regulations](#)

[New Internal Regulations governing the National Status of Players and the International Transfer of Players](#)

[Extract from Regulation H](#) (läs under H.3.4)

Lycka till!

Sist men inte minst: Lycka till!

Internationella övergångar som sker juste och professionellt utvecklar svenska spelare, svenska klubbar och den svenska basketsporten!

Svenska Basketbollförbundet
Hans von Uthmann
Ordförande

Kontaktpersoner Svenska Basketbollförbundet:
Generalsekreterare Lena Wallin-Kantzy
Landslagschef Jonte Karlsson
Ungdomslandslagsansvarig Per Källman
Handläggare internationella licenser Henrik Smedberg